

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19P/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721203307
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6721203307.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, vo veci starostlivosti o maloletého H. D., K. D., X. XX.XX.XXXX, V. L. XXX XX P. L. XX, V.Č.. Y. K. M. Y. Z., XXX XX Y. Z. XXXX, S. R., zast. obcou Breziny, dieťa rodičov: otec - H. D., K. D.J., X. XX.XX.XXXX, V. L. P. L. XX, V. Č.. Y. Ú. J. H.M. R., XXX XX R., J. XX, S. R. a matka - H. F., K. F., X. XX.XX.XXXX, V. L. XXX XX P. L. XX, S. R., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletému H. D., K. D., X.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Veľké Leváre, 908 73 Veľké Leváre, najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Matka H. F., K. F., X.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á platiť na výživu maloletého H. D.J., K. D., X.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku na účet Reedukačného centra Veľké Leváre, 908 73 Veľké Leváre.

III. Otec H. D., K. D., X.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu maloletého H. D., K. D., X.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku, na účet Reedukačného centra Veľké Leváre, 908 73 Veľké Leváre.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 25.08.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej len ako „Úrad“) na nariadenie neodkladného opatrenia (a zhodne aj návrhom vo veci samej), ktorým by súd nariadil maloletému ďalší pobyt v reedukačnom centre Veľké Leváre, v ktorom sa nachádza na základe rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. k. 14P/29/2021-61 zo dňa 27.07.2021.

2. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý má dlhodobu problémy so správaním. Úrad eviduje rodinu už od roku 2014, kedy maloletý začal navštevovať základnú školu. Mal od začiatku problémy s učením, matka mala vždy s maloletým výchovné problémy. Maloletý nebol pripravený na školské vyučovanie, rodičia sa o výsledky maloletého ani nezaujímali a so školou nespolupracovali. Podľa zistení Úradu maloletý matku nerešpektoval a dokonca ju fyzicky napadol. Toho času bola vec riešená dohovorom a od 08.09.2014 bol maloletý klientom Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencia vo Zvolene. Výchovné problémy s maloletým však pokračovali ako v škole, tak aj v domácom prostredí. Maloletý bol konfliktný a dokonca začal páchať priestupkovú činnosť. Matka požiadala Úrad o umiestnenie dieťaťa v Diagnostickom centre, nakoniec si to však rozmyslela a s

umiestnením nesúhlasila. Od školského roku 2016/2017 bol maloletý prijatý na Špeciálnu základnú školu vo Zvolene, kde pokračovali problémy s jeho nevhodným a nebezpečným správaním. Opakovane sa dopúšťa priestupkovej činnosti (kradne a je agresívny). Otec maloletého bol dňa 16.06.2018 vzatý do väzby a následne mu bol uložený trest odňatia slobody na 7 rokov, ktorý v súčasnej dobe vykonáva. Úrad uložil dohľad nad výchovou maloletého, pričom maloletý bol spolu so svojim bratom zaradený do výchovno-skupinového programu pre deti s poruchami správania, ktorý realizuje akreditovaný subjekt Detský domov DKD DRaK Prešov. Napriek opatreniam úradu sa správanie maloletého nezlepšilo. Dňa 04.06.2019 kontaktovala Úrad obec, v ktorom má maloletý trvalý pobyt s tým, že správanie rodiny je neúnosné, maloleté deti opakovane porušujú zákon a občianske spolunažívanie, na čo sa ich spoluobčania neustále sťažujú. Keďže výchovné opatrenie Úradu neplnilo svoj účel a matka maloletého nedokázala eliminovať nežiaduce správanie maloletého, navrhol Úrad umiestniť maloletého do reedukačného centra, kde je maloletý dodnes. Správanie v zariadení má maloletý primerané, v prostredí sa adaptoval, patrí medzi lepších žiakov. Počas vianočných prázdnin aj letných prázdnin sa maloletý nachádzal v domácom prostredí. Okresný súd Zvolen nariadil maloletému výchovné opatrenie formou pobytu v Reedukačnom centre Veľké Leváre, ktorému však uplynie lehota 31.08.2021. Z uvedeného dôvodu je nutné vo veci rozhodnúť neodkladným opatrením. U maloletého Maroša je naďalej potrebná reedukácia v danom zariadení, nakoľko jeho správanie nie je zatiaľ dostatočne stabilizované. V prípade skorého návratu do domáceho prostredia vzniká obava z opätovného prepuknutia negatívneho správania, ktoré by vyústilo do priestupkového prípadne trestného konania. Je nutné upevniť a stabilizovať si svoje zatiaľ pozitívne správanie v zariadení minimálne po dobu ďalšieho výchovného opatrenia. Samotné zariadenie odporúča pokračovanie v reedukácii maloletého.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 19P/39/2021-17 zo dňa 26.08.2021 neodkladným opatrením nariadil matke maloletého, aby od 01.09.2021 dočasne odovzdala maloletého Reedukačnému centru Veľké Leváre, 907 73 Veľké Leváre 1106 a súčasne zaviazal oboch rodičov platiť na maloleté dieťa výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, a to mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Veľké Leváre.

4. Otec maloletého sa k návrhu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 06.09.2021 a to tak, že s návrhom súhlasí, nakoľko sa na tom spoločne s matkou maloletého dohodli (č.l. 32).

5. Maloletý sa k návrhu vyjadril tak, že by chcel ísť domov; ľutuje, čo spravil a uvedomil si to. Keď bude pri rodine, nebude páchať trestné činy, bude chodiť do školy, čo sľubuje. Nie je mu tam síce zle, má tam aj kamarátov, ale doma je lepšie (č.l. 59).

6. Na pojednávaní 27.10.2021 navrhovateľ (Úrad) zotrval na návrhu. Uviedol, že maloletý je aktuálne v Reedukačnom centre Veľké Leváre, kde aj Úrad žiada, aby bol umiestnený na základe výchovného opatrenia. Aktuálne je maloletý v stabilizovanom stave, avšak vyžaduje si ďalšiu reedukáciu, nakoľko je v poslednom ročníku povinnej školskej dochádzky a v prípade, žeby nebol umiestnený v tomto centre, matka by ešte nezvládla zabezpečiť ukončenie povinnej školskej dochádzky, aj keď je s maloletým v denno-dennom kontakte. Vzťah matky s maloletým je relatívne dobrý, avšak je ešte potrebná ďalšia reedukácia - minimálne teda na ďalších 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ ide o letné prázdniny, maloletý bol uvoľnený na prázdniny, čo prebiehalo bez problémov a aktuálne bude potom uvoľnený na Vianočné prázdniny.

6.1 Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom súhlasí.

6.2 Opatrovník maloletého, Obec Breziny žiadal, aby bolo návrhu vyhovené. Uviedol, že sa ukazuje, že reedukácia v danom centre má veľký význam pre maloletého - je úplne iný ako bol predtým. Obec sa s matkou predbežne aj dohodli, že na nový rok by maloletý už mohol nastúpiť do Banskej Bystrice na nejaké učilište. Aktuálne je však ešte potrebné, aby maloletý povinnú školskú dochádzku dokončil tak, že bude umiestnený v Reedukačnom centre Veľké Leváre.

7. Súd pri rozhodnutí vychádzal z vyjadrení účastníkov konania (okrem maloletého s návrhom súhlasili všetci) a z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, z ktorých i.a. vyplýva, že otec maloletého je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným ukončením trestu 15.06.2025 (č.l. 15). Zo Správy z komplexného hodnotenia Reedukačného centra Vráble z 03.09.2021 (č.l. 27-28) vyplýva, že: "H. správanie je v podmienkach zariadenia ustálené. V režimovom systéme dokáže adekvátne fungovať. Nemá však dostatočne internalizované normy správania, v dôsledku čoho dochádza k porušovaniu pravidiel mimo prostredia reedukačného centra. V záťažových situáciách sa ešte nedokáže úplne

ovládnúť. Vyžaduje si nedirektívny prístup. Je nutné rozvíjať u neho sociálne zručnosti a systém hodnôt, aby sa vedel zaradiť do bežného života. Vyžaduje si citlivý prístup a pozitívne posilňovanie žiadúceho správania. Žiadúce je u neho povzbudenie, aj pri minimálnej snahe. Nakoľko sa u neho vyskytuje impulzívne správanie, dôležitý je aj nácvik kontroly emociálnosti, relaxačné a uvoľňujúce cvičenia. Reeducácia sa javí ako vhodná forma práce s dieťaťom. Usmerňuje jeho správanie a pozitívne vplyva na jeho osobnostný a emocionálny vývin. Odporúčame aj naďalej pokračovať v reeducácii.“ Z Hodnotiacej správy Reedukačného centra Veľké Leváre zo dňa 05.10.2021 (č.l. 58) vyplýva, že: „Po príchode do reedukačného centra bol maloletý zaradený do prípravného ročníka OÚ, odbor stavebná výroba. Jeho vedomostná úroveň zodpovedá ukončenému vzdelaniu, číta plynule, s menšími chybami. S pomocou dokáže text reprodukovat'. Má primeranú slovnú zásobu. Jeho písmo je neúhľadné, ovláda matematické úkony, ako čítanie, odčítanie, násobenie, delenie s menšími chybami. Má primerané úsudkové myslenie, priemerné osvojenie geometrickej zručnosti. Pracovnú činnosť vykonáva rýchlo, ale na úkor kvality. Vyžaduje kontrolu. Adaptácia prebehla bez výrazných problémov. Zaradil sa do kolektívu, našiel si kamarátov. Viacerých chlapcov pozná z predchádzajúceho zariadenia vo Vrábľoch. Do výchovných činností sa zapája, je aktívny, športuje a počúva hudbu, autority rešpektuje, povinnosti si plní pod dohľadom. Má priestupky voči vnútornému poriadku zariadenia, ako vulgárne vyjadrovanie a porušenie BOZP, opúšťanie skupiny. Jedná sa o pubescentnú, extrovertne ladenú osobnosť s disharmonickým vývojom, s intelektom v pásme ľahkého mentálneho postihnutia. Je emocionálne nezrelý, má zníženú frustračnú toleranciu. Je veľmi ľahko ovplyvniteľný, najmä v negatívnom smere. Má tendenciu inklinovať k dominantným chlapcom a podliehať im. Na svoje správanie nemá dostatočný náhľad, sociálne normy nemá dostatočne zvnútornené. V telefonickom kontakte je s matkou. Reeducácia sa javí naďalej potrebná. Reedukačné centrum Veľké Leváre odporúča nariadenie výchovného opatrenia v našom zariadení.“ Z Vyjadrenia ÚPSVaR Zvolen zo dňa 28.09.2021 vyplýva, že v zariadení navštevuje maloletý SOU a podrobuje sa reeducácii, ktorá je u neho aj naďalej potrebná na upevnenie si pozitívneho správania. Pokiaľ ide o vyjadrenie matky, táto nie je schopná objektívne posúdiť výchovu a správanie sa maloletého - matka naďalej nadmerne používa alkoholické nápoje, žije neusporiadaným spôsobom života. Matka len prezentuje túžbu návratu syna do domácnosti, avšak aj počas letných prázdnin sa často túlal, požíval alkohol a neadekvátne trávil voľný čas, čo však matka nepripúšťa. Matka dlhodobo tendenciu zakrývať problémové správanie maloletého Maroša. Maloletý je naďalej v povinnej školskej dochádzke, taktiež je nutné prihliadnuť na páchanie trestnej činnosti, ktorá by v domácom prostredí pokračovala, nakoľko je maloletý veľmi ľahko ovplyvniteľný a nedostatok finančných prostriedkov u matky by ho nútili v tomto konaní pokračovať.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Súd s ohľadom na výchovné problémy v rodine maloletého návrhu na nariadenie výchovného opatrenia vyhovel a rozhodol tak, ako je vo výroku I. tohto rozsudku uvedené. Výchovný proces začatý v tomto zariadení podľa vykonaného dokazovania maloletému prospieva, v zariadení sa už adaptoval a jeho výchovný a vzdelávací proces už bol nastavený a pokračuje pozitívnym smerom. S návrhom napokon súhlasila aj matka maloletého, otec maloletého ako aj opatrovník maloletého. Je žiadúce, potrebné a v záujme maloletého, aby maloletý v tomto procese pokračoval až kým dokončí povinnú školskú dochádzku. Rodičia maloletého v tomto čase nie sú ešte schopní zabezpečiť jeho povinnú školskú dochádzku a zabrániť jeho záškoláctvu a páchaniu priestupkovej činnosti. Maloletý potrebuje stály dohľad, režim, potrebuje si osvojiť základné povinnosti, nieť zodpovednosť adekvátnu jeho veku, naučiť sa uvedomovať si následky svojho správania a svoje perspektívy. Pokiaľ bude maloletý v zariadení (reedukačnom centre), sú jeho rodičia povinní prispievať tomuto centru mesačne na výživu ich maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, stanovenou zákonom č. 601/2003 Z. z. o životnom minime (výrok II. a výrok III.). O trovách konania (výrok IV.) súd rozhodol v zmysle § 52 zák. č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v piatich vyhotoveniach. Podľa § 362 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 CSP).

Podľa § 62 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“) odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 CMP).